

Huvudman

Strängnäs kommun
kontaktcenter@strangnas.se

Beslut

Datum 2026-10-08
Dnr SI 2026:6568
Sida **1 (9)**

Ärendet

Tillsyn av gymnasieskolan Thomasgymnasiet i Strängnäs kommun.

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Strängnäs kommun att senast den **29 januari 2027** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande extra anpassningar och särskilt stöd. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Strängnäs kommun inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Strängnäs kommun ska vidta följande åtgärder

Extra anpassningar

1. Se till att samtliga elever, vilka bedömts ha behov av extra anpassningar, ges sådana anpassningar. Rektorn ska följa upp vilka elever som är i behov av extra anpassningar och att de ges sådant stöd. Denna dokumentation ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder (3 kap. 5 § skollagen, Lgy25 2.6 Rektorns ansvar).

Utredning om särskilt stöd

2. Se till att vid minst ett tillfälle före den 29 januari 2027 informera samtliga lärare och övrig skolpersonal om skollagens anmälningsskyldighet när det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier som minst ska uppfyllas, samt om rektorns ansvar att starta en utredning om särskilt stöd efter varje inkommen anmälan. Huvudmannen ska dokumentera skriftligt när och hur informationen har förmedlats. Denna dokumentation ska ges till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder (2 kap. 34 a § samt 3 kap. 5 och 7 §§ skollagen).

3. Se till att för varje anmälan där lärarna befarar att en elev, trots extra anpassningar, inte kommer att uppfylla de betygskriterier som minst ska uppfyllas, starta en utredning om särskilt stöd. Förutom att starta utredningar för de elever som befaras att inte uppfylla betygskriterierna ska rektorn också se till att starta utredning av särskilt stöd för de elever som uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Rektorn ska dokumentera vilket datum en utredning har startats för respektive anmäld elev. Denna dokumentation ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder (3 kap. 7 § skollagen).
4. Se till att beslut om reducerat program föregås av en utredning om särskilt stöd och fattas inom ramen för ett åtgärdsprogram. Rektorn ska för varje elev som har reducerat program dokumentera när en utredning om särskilt stöd startades samt när ett åtgärdsprogram utarbetades eller när beslut om att inte utarbeta ett åtgärdsprogram fattades. Denna dokumentation samt två oidentifierade utredningar och beslut om reducerat program ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder (3 kap. 7 § skollagen, 9 kap. 6 § gymnasieförordningen [2010:2039]).

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i den del det avser åtgärdsprogram.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen.linkoping@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 330, 581 03 Linköping. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr SI 2026:6568) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har utifrån uppgifter om eventuella missförhållanden hösten 2026 inlett en tillsyn av Thomasgymnasiet i Strängnäs kommun.

I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Thomasgymnasiet följer gällande bestämmelser om extra anpassningar, särskilt stöd och åtgärdsprogram. Tillsynen har endast omfattat elever som påbörjat sin gymnasieutbildning läsåret 2025/26 och 2024/25.

Tillsynen har genomförts genom intervjuer med lärare, personal i elevhälsan och rektorn den 1 september och den 2 september 2026. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats den 20 augusti 2026. Bland annat rutiner för extra anpassningar och särskilt stöd, betygskataloger, åtgärdsprogram och individuella studieplaner. Huvudmannen har getts tillfälle att yttra sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Föreläggande

Extra anpassningar och särskilt stöd

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Extra anpassningar

Av skolenhetens rutin för arbetet med elever i behov av extra anpassningar och särskilt stöd framgår att lärare ska uppmärksamma elever i behov av stöd och att extra anpassningar därefter ska ges samt följas upp. Av intervju med lärarna framgår att även om lärare generellt ger extra anpassningar till elever de befarar inte kommer att uppfylla betygskriterierna ges inte det till samtliga elever. Av intervjuer med lärarna framgår att det exempelvis finns undervisningssituationer där elever av olika skäl inte ges extra anpassningar. Av intervjuer med elevhälsan och rektorn framgår att de inte känner till någon elev som inte ges extra anpassningar.

Anmälan och utredning om särskilt stöd

Av skolenhetens rutin för arbetet med elever i behov av extra anpassningar och särskilt stöd framgår att om arbetet med extra anpassningar inte ger önskad effekt ska ett ärende anmälas till elevhälsoteamet. Av intervjuer med lärarna framgår att alla elever som befaras inte uppfylla de betygskriterier som minst ska uppfyllas, trots extra anpassningar, tas upp på elevhälsomöten. På så sätt anmäler lärarna till rektorn. Av intervju med elevhälsan framgår att alla elever som tas upp på elevhälsomöten anses vara anmälda till rektorn. Rektorn får kännedom om anmälningarna främst genom elevhälsans beslutsmöten med skolledningen men även genom journalanteckningar och mitterminskonferenser.

Av intervju med elevhälsan framgår vidare att elevhälsan vid beredningsmöten före beslutsmötet bedömer de anmälda elevernas behov och att en utredning om särskilt stöd inte alltid bedöms nödvändig. Av skolenhetens rutin för elever i behov av extra anpassningar och särskilt stöd framgår att elevhälsan i stället kan besluta om en skolsocial utredning eller insatser av studie- och yrkesvägledare. Av intervjuer med elevhälsan

och rektorn framgår att det finns ett stort antal elever som lärarna anmält samt elever med andra svårigheter i sin skolsituation där en utredning om särskilt stöd inte har startats men där andra insatser har vidtagits.

I intervjuerna med lärarna och elevhälsan om ett urval av elever som fått F i betyg vårterminen 2026 framgår att det finns elever som anmälts till rektorn utan att en utredning om särskilt stöd har startats. Därutöver framgår av intervju med rektorn att det finns ett antal elever vid skolan som läser ett reducerat program, trots att någon utredning om särskilt stöd inte är genomförd. Av intervju med rektorn framgår även att beslut om att reducera en elevs program inte alltid beslutas inom ramen för ett åtgärdsprogram.

Av samtliga intervjugrupper framgår att skolenhetens specialpedagog är delaktig i och ansvarig för att utreda elevers behov av särskilt stöd.

Rättslig reglering

Extra anpassningar

Av skollagen framgår att om det inom ramen för undervisningen, genom användning av ett nationellt kartläggningsmaterial eller ett nationellt bedömningsstöd, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, och inte annat följer av 7 §, ska eleven skyndsamt ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen. Stödet ska ges med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet, om det inte är uppenbart obehövt. (3 kap. 5 § skollagen)

Anmäla och utreda särskilt stöd

Enligt skollagen ska huvudmannen se till att personalen som har hand om utbildningen i den verksamhet som huvudmannen har ansvar för enligt denna lag ges möjligheter till kompetensutveckling. Huvudmannen ska se till att all personal i den verksamhet som huvudmannen har ansvar för enligt denna lag har nödvändiga insikter i de föreskrifter som gäller för skolväsendet. (2 kap. 34 a § skollagen)

Av skollagen framgår att om det inom ramen för undervisningen, genom användning av ett nationellt kartläggningsmaterial eller ett nationellt bedömningsstöd, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen enligt 5 §, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana

anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövligt. (3 kap. § 7 skollagen)

Av gymnasieförordningen framgår att ett reducerat program beslutas inom ett åtgärdsprogram. (9 kap. 6 § gymnasieförordningen)

Skolinspektionens bedömning

Extra anpassningar

Skolinspektionen bedömer att skolenhetens arbete med att ge extra anpassningar inte uppfyller författningarnas krav. Skolinspektionens utredning visar att det finns elever som bedömts behöva extra anpassningar men som inte ges sådana. Detta innebär att samtliga elever inte ges det stöd de är i behov av och har rätt till i undervisningen, vilket försämrar deras möjligheter att uppfylla de betygskriterier som minst ska uppfyllas.

Anmäla och utreda särskilt stöd

Inledningsvis bedömer Skolinspektionen att det av utredningen inte framgår att skolenheten har brutit mot bestämmelserna när det gäller att anmäla till rektorn när det kan befaras att en elev inte kommer uppfylla de betygskriterier som minst ska uppfyllas. Skyldigheten att anmäla blir aktuell efter att stöd i form av extra anpassningar har prövats och bedömts otillräckligt. Utredningen visar att lärare vid elevhälsomöten informerar och på det sättet anmäler när elever, trots extra anpassningar, befaras inte komma uppfylla de betygskriterier som minst ska uppfyllas.

Skolinspektionen bedömer dock att det finns brister i skolenhetens arbete med att starta utredningar av elevers behov av särskilt stöd för samtliga inkomna anmälningar. Skolinspektionens utredning visar att det inte startas en utredning om särskilt stöd efter varje anmälan om att det kan befaras att en elev inte kommer uppfylla de betygskriterier som minst ska uppfyllas trots extra anpassningar. I stället gör elevhälsan och rektorn en bedömning av elevens behov och kan besluta om andra insatser, vilket innebär att en anmälan inte alltid leder till att en utredning om särskilt stöd startas. Det är enligt skollagens krav inte frivilligt för rektorn att avstå att starta en utredning om särskilt stöd efter en anmälan om att en elev trots extra anpassningar befaras inte komma uppfylla de betygskriterier som minst ska uppfyllas. Vidare bedömer Skolinspektionen att skolenheten behöver säkerställa att det är tydligt för personalen när förutsättningarna för att anmäla är uppfyllda och när en anmälan har gjorts samt vilka skyldigheter som då följer.

Utredningen visar även att det finns elever vid skolan som läser reducerat program utan att någon utredning om särskilt stöd har genomförts, vilket

visar att sådana utredningar inte alltid startas när en elevs stödbehov behöver utredas. Skolinspektionens utredning visar även att reducerat program inte fattas inom ramen för ett åtgärdsprogram. Skolinspektionen bedömer dock att bristen att beslut om reducerat program inte fattas inom ramen för ett åtgärdsprogram, har sin grund i att en utredning om särskilt stöd inte genomförs innan åtgärden beslutas.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Strängnäs kommuns verksamhet vid Thomasgymnasiet uppfyller inte författningarnas krav vad gäller att utreda elevers behov av särskilt stöd efter anmälan. Det finns därför skäl att förelägga Strängnäs kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Områden utan konstaterade brister

Åtgärdsprogram

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av den inkomna sammanställningen över anmälda elever framgår att det utarbetas åtgärdsprogram eller fattas beslut om inte utarbeta ett åtgärdsprogram efter varje genomförd utredning om särskilt stöd. Av intervju med rektorn och genom granskning av åtgärdsprogram framgår att det är rektorn som beslutar om åtgärdsprogram.

Av intervjuer med elevhälsan och rektorn framgår att eleven och dess vårdnadshavare ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas. Av intervju med elevhälsan framgår att samtal med elev och vårdnadshavare förs under processen. Vidare framgår av intervjuer med elevhälsan och rektorn att eleven och dess vårdnadshavare får ta del av beslutet om åtgärdsprogram och hur beslutet kan överklagas genom att eleven får beslutet i skolan. Granskningen av åtgärdsprogram visar att de innehåller en överklagandehänvisning.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas. Åtgärdsprogrammet beslutas av

rektorn. Om en utredning enligt 7 § visar att eleven inte behöver särskilt stöd, ska rektorn eller den som rektorn har överlåtit beslutanderätten till i stället besluta att ett åtgärdsprogram inte ska utarbetas. (3 kap. § 9 skollagen)

Av skollagen framgår att beslut av en rektor får överklagas hos Skolväsendets överklagandenämnd i fråga om åtgärdsprogram enligt 3 kap. 9 §. (28 kap. 16 § skollagen)

Av skollagen framgår att i ärenden som avser myndighetsutövning mot någon enskild enligt denna lag hos en kommun, en region eller en enskild huvudman tillämpas förvaltningslagens §§ 33 och 34 om underrättelse om innehållet i beslut och hur ett överklagande går till. (29 kap. 10 § skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas avseende åtgärdsprogram.

X Christina Hjalmarsson

Beslutsfattare
Signerat av: Christina Hjalmarsson

X Catharina Björk

Föredragande
Signerat av: Catharina Björk